

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ NR 1 im. JANA PAWŁA II
W PRZYSUSZE

Rok szkolny 2025/2026

STRUKTURA PROGRAMU

I WSTĘP

1. Podstawy prawne programu
2. Wizja i misja szkoły
3. Opis funkcjonowania szkoły
 - a) Charakterystyka środowiska szkolnego
 - b) Uczestnicy programu profilaktyczno-wychowawczego
 - c) Podmioty wspierające
4. Założenia wychowawczo - profilaktyczne programu
5. Wyniki diagnozy potrzeb i problemów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka
 - a) Ustalone priorytety do realizacji

II PODSTAWY AKSJOLOGICZNE PROGRAMU

1. Charakterystyka uczniów liceum i technikum
2. Charakterystyka sylwetki absolwenta
3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

III CELE PROGRAMU

1. Cel nadrzędny
2. Cele szczegółowe programu

IV PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

V MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

I WSTĘP

Szkoła jest miejscem, gdzie realizowany jest proces wielokierunkowego rozwoju osobowego ucznia w obszarze intelektualnym, społecznym, psychicznym, zdrowotnym oraz moralno-duchowym. Zadaniem nauczycieli i wychowawców jest zatem odpowiednie ukierunkowanie ucznia, by dążył do zbudowania właściwej hierarchii wartości i mógł realizować własne potrzeby, szanując drugiego człowieka. Społeczność szkolna stanowi szczególną formę wspólnoty wychowawczej, ponieważ przynależą do niej uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły współpracujący w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku, realizując wyznaczone zadania.

Treści zawarte w Szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym są spójne ze Statutem szkoły. Fundament działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły stanowi współpraca społeczności szkolnej, która opiera się na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym zarazem w rodzinie, jak i w szkole. W związku z tym, owa współpraca musi brać pod uwagę zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa na dany rok szkolny.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny jest zgodny ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Wyznacza sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych, które zawarto w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia również kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnienie stanowią działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli

1. Podstawy prawne programu

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997r.; nr 78; poz. 483)
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023r., poz. 900 i 1672)
4. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1594).
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta nauczyciela (Dz. U. z 2023r., poz. 984, 1234, 1586, 1672).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2016r., poz. 895)
7. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2023r., poz. 172).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r., poz. 1249)
9. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2023r., poz. 165, 240, 535, 803).
10. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r (Dz. U. z 2022r., poz. 2123).
11. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (Dz.U. z 2023r., poz. 700).
12. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2023r., poz. 289, 535).
13. Narodowy Program Zdrowia (NPZ) na lata 2021-2025. .
14. Statut szkoły

2. Wizja i misja szkoły

Naszym priorytetem jest, by być szkołą kształcącą uczniów na miarę XXI wieku, którzy będą potrafili poradzić sobie w każdej sytuacji w zmieniającym się dynamicznie świecie oraz niebojących się stawiać czoła coraz bardziej wymagającej rzeczywistości. Chcemy jak najefektywniej kształtować osobowość naszych uczniów, by w pełni przygotować ich do dorosłego życia, by byli to ludzie odpowiedzialni, samodzielni, potrafiący współpracować w grupie, dobrze przygotowani do podjęcia wybranego kierunku studiów.

Dążymy do tego, by nasza szkoła była postrzegana w środowisku lokalnym jako instytucja rzetelna, przyjazna i życzliwa uczniom, zapewniająca im wszechstronny rozwój. Dlatego też w wizji naszej szkoły zawarte jest pragnienie, by mury naszej placówki opuszczali uczniowie wychowani na odpowiedzialnych i kulturalnych ludzi. By byli to osoby aktywne, twórcze, wrażliwe, otwarte na potrzeby drugiego człowieka, mające poczucie więzi ze swoim regionem, ze swoją Ojczyzną. Ma to być człowiek prawy i tolerancyjny.

Misją szkoły jest wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności, które umożliwią im dostęp do wszystkich typów szkół. Uczymy szacunku i uczciwości, które stanowią ważną podstawę życia społecznego. Rozwijamy i wzmacniamy wśród uczniów i nauczycieli przedsiębiorczość, kreatywność, wrażliwość moralną i otwartość w kontaktach międzyludzkich. Uczymy życia w duchu tradycji dziedzictwa kulturowego. Kształtujemy postawy patriotyczne, budujemy pozytywny obraz szkoły poprzez kultywowanie i współtworzenie jej tradycji. Do misji szkoły należy również przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

3. Założenia wychowawczo - profilaktyczne programu

Program wychowawczo - profilaktyczny przedstawia cele i wartości, do których każdy członek społeczności szkolnej powinien dążyć w swoim codziennym postępowaniu. Pokazuje poprzez wskazanie konkretnych działań i czynności, w jaki sposób wizję szkoły urzeczywistniać.

Kluczowym założeniem przyjętym w naszym programie jest uznanie, iż

wychowanie jest procesem wspierania dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Wychowanie jest zadaniem nie tylko rodziny, ale i szkoły, która w swoim działaniu współpracuje z rodzicami, przy czym zadaniem szkoły jest wychowanie dzieci i młodzieży do wartości.

Realizacja działań wychowawczych w naszej szkole będzie wzmacniana i uzupełniana działaniami z zakresu profilaktyki. Profilaktyka jest oddziaływaniem zapobiegającym niepożądanym zjawiskom, jest systemem działań zmierzających do utrzymania istniejącego stanu rzeczy, który jest oceniany jako pożądany lub satysfakcjonujący. W programie będziemy przede wszystkim podejmować działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, której celem jest wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, na które część z uczniów może być bardziej narażona, ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne.

Program wychowawczo - profilaktyczny naszej szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska, w którym funkcjonujemy. Treści i działania w nim zawarte uwzględniają zdiagnozowane potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby i oczekiwania ich rodziców, nauczycieli, priorytety wychowawcze z uwzględnieniem kierunków polityki oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a) Uczestnicy programu profilaktyczno-wychowawczego

Za wszechstronny rozwój osobowości ucznia odpowiadają wszyscy uczestnicy programu profilaktyczno - wychowawczego, czyli:

rodzice, którzy:

- mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem i religijno-moralnymi, jeśli nie są one sprzeczne z prawami dziecka;
- znają, akceptują i wpływają na kształt programu wychowawczo-profilaktycznego zaproponowanego przez szkołę;
- wspierają dziecko w jego działaniach, zapewniając mu poczucie bezpieczeństwa;

- wspomagają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, wspierając ich swą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie współuczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i proces ich usamodzielniania się;
- prowadzą dokumentację procesu edukacji;
- opracowują i realizują klasowy Plan Wychowawczy;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania, gdy zaistnieją przypadki: przemocy wobec ucznia, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują zespół klasowy i kierują nim;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniający zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie poprzez przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają poziom ich realizacji; motywują poprzez pochwały, zachęcając do działania;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami - włączają rodziców w sprawy programowo-organizacyjne klasy dążąc do partnerskiego ułożenia relacji z rodzicami;
- współpracują z dyrekcją szkoły, psychologiem i pielęgniarką;
- tworzą miłą i spokojną atmosferę;

nauczyciele, którzy:

- mają wpływ wychowawczy na uczniów, bez względu na przypisane im funkcje dydaktyczne;
- są odpowiedzialni za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, w czasie wyjść i wyjazdów szkolnych; udzielają pomocy w zakresie przezwyciężania niepowodzeń szkolnych w oparciu o zidentyfikowane potrzeby uczniów, informują o problemach w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swą postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; zachęcają uczniów do kreatywnych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują młode pokolenie w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- nadzorują wykonywanie obowiązku szkolnego;
- popularyzują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inicjują pracę zespołową w klasie, przydzielając zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w danym oddziale klasowym;
- współpracują z rodzicami; włączając ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, psychologiem, pedagogiem i pielęgniarką; wspólnie zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- kształtują atmosferę życzliwości i zrozumienia, mobilizują do zdobywania wiedzy, nabywania kompetencji i prawidłowych postaw;
- realizują podczas pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły;

uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają normy zachowania, które obowiązują w szkole;
- wywiązują się z obowiązków ucznia, osiągając wyniki na miarę własnych możliwości;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o środowisko;
- szanują kulturę, język i tradycję narodową;

psycholog i pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozuje sytuację wychowawczą w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych i wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów;
- minimalizuje skutki dysfunkcji rozwojowych, zapobiegając zaburzeniom zachowania oraz inicjując różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- współpracuje z przedstawicielami instytucji pomocowych, tj. MOPS, PCPR,

Sądem Rodzinnym i Nieletnich, Policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną itp.

Dyrektor szkoły nadzoruje realizację programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły oraz warunki jego realizacji poprzez:

- wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym;
- zapewnianie odpowiednich warunków do prowadzenia procesu dydaktyczno-wychowawczego;
- tworzenie warunków do kultywowania tradycji i kultury;
- wspieranie samorządności i samodzielności uczniów;
- umożliwienie działania na terenie szkoły wolontariatu, stowarzyszeń i organizacji młodzieżowych oraz innych organizacji wspierających proces wychowania;
- współpracuje z Samorządem Szkolnym i Radą Rodziców.

c) Podmioty wspierające

Działalność dydaktyczno-wychowawczą i opiekuńczą szkoły wspierają liczne podmioty, które są zarazem instytucjami i placówkami publicznymi, jak i organizacjami oraz stowarzyszeniami pozarządowymi. Przede wszystkim wymienić należy następujące instytucje:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Komenda Powiatowa Policji;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przysusze;
- Muzeum im. Oskara Kolberga w Przysusze;
- Dom Kultury w Przysusze.

II. PODSTAWY AKSJOLOGICZNE PROGRAMU

Wychowanie ku wartościom jest jednym z najważniejszych celów działalności wychowawczej szkoły. Wartości są pierwszymi drogowskazami w życiu każdego człowieka, są tym, co cenne, ważne, do czego pragniemy dążyć w życiu szkolnym. To od ukształtowanej hierarchii wartości zależy, jakich wyborów dokonujemy w życiu, jakie oceny formułujemy wobec innych osób i zdarzeń.

Wychowanie ku wartościom nie może mieć przy tym charakteru incydentalnych działań, lecz musi mieć charakter procesu permanentnie wzbogacającego i doskonalącego młodego człowieka. Mając na uwadze fakt, że do naszej szkoły przychodzą jeszcze nie w pełni ukształtowani młodzi ludzie, nauczyciele starają się poprzez prowadzone działania i wpływy wychowawcze rozbudzać w nich ciekawość świata, chęć do nauki oraz do nabywania nowych doświadczeń i wiedzy. Przekazują swoim uczniom wiedzę, wartości i zasady.

W związku z tym najważniejsze kierunki procesu wychowania ku wartościom zawierają się przede wszystkim w sformułowanej w programie profilaktyczno-wychowawczym szkoły sylwetce absolwenta oraz wartościach uznanych przez społeczność szkolną.

1. Charakterystyka uczniów liceum i technikum

Uczeń naszej szkoły to młody człowiek w wieku dojrzewania, który przechodzi intensywne zmiany emocjonalne, społeczne i intelektualne. Wiek nastoletni to czas kształtowania się tożsamości, budowania systemu wartości i poszukiwania własnej drogi życiowej. Licealista i uczeń technikum staje się coraz bardziej niezależny, często kwestionuje autorytety, a jednocześnie potrzebuje wsparcia i akceptacji ze strony dorosłych. Relacje rówieśnicze w życiu nastolatków odgrywają kluczową rolę – młodzież szuka przynależności i uznania w grupie, co może prowadzić zarówno do pozytywnych działań, jak i zachowań ryzykownych. Współczesny licealista dorasta w świecie silnych bodźców medialnych i presji społecznej, co wiąże się z większym narażeniem na stres, zaburzenia emocjonalne czy problemy z samooceną.

Uczeń liceum i technikum ma ogromny potencjał rozwojowy, jednak potrzebuje mądrego wsparcia, bezpiecznej przestrzeni do wyrażania siebie oraz działań, które pomogą mu kształtować zdrowe relacje, odpowiedzialne postawy i umiejętność radzenia sobie z wyzwaniami codzienności.

2. Charakterystyka sylwetki absolwenta

- Jest samodzielny i otwarty. Wierzy w siebie i swoje możliwości. Potrafi stawiać sobie cele i je realizować. Korzysta z różnych źródeł wiedzy.
- Jest ciekawy świata. Poszerza swoje wiadomości na temat zjawisk i zależności występujących w otoczeniu. Uzyskane informacje potrafi weryfikować w oparciu o alternatywne źródła wiedzy. Zna języki obce.
- Jest odpowiedzialny. Zdaje sobie sprawę z możliwości następstw różnych działań. Potrafi przyznać się do błędu i gotów jest ponosić odpowiedzialność za swoje postępowanie i decyzje. W działaniach zbiorowych wykazuje poczucie współodpowiedzialności za efekty pracy grupy.
- Potrafi przewidywać zagrożenia. Umie zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Dbą o zdrowie swoje i innych. Planuje i organizuje swój rozwój intelektualny, duchowy i fizyczny.
- Zna istotę funkcjonowania gospodarki oraz cele działalności gospodarczej. Wie gdzie i jak szukać pracy. Zdobyl umiejętność pracy w zespole.
- Jest asertywny. Potrafi oprzeć się presji rówieśników. Umie zaprezentować i obronić swoje zdanie, szanując tych, którzy mają odmienne poglądy. Potrafi rozwiązywać konflikty. Ma umiejętności negocjacyjne.
- Rozróżnia dobre i złe uczynki w oparciu o własny system wartości i ten obowiązujący w jego otoczeniu. Zna podstawowe przepisy prawa. Umie przeciwstawiać się przemocy.
- Jest tolerancyjny. Ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z niejednakowych możliwości, motywacji oraz odmienności kulturowej różnych ludzi. Jego tolerancja przekłada się na postawę akceptacji innych ludzi.
- Jest dojrzały. Potrafi podejmować decyzje, od których będzie zależało jego życie. Jest świadomy, że ponosi odpowiedzialność za swoje czyny. Ma określone zainteresowania, które pomogą mu wybrać kierunek dalszego kształcenia. Zna siebie, umie wyeksponować swoje mocne strony. Umie się zachować z godnością i honorem.

3. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

W naszej szkole obowiązują wartości, które uznane zostały przez naszą społeczność szkolną.

Należą do nich:

- Wywiązywanie się z obowiązków ucznia i postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej.
- Dbłość o honor i tradycje szkoły i dbłość o piękno mowy ojczystej.
- Godne i kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią.
- Okazywanie szacunku innym osobom.
- Uczciwość, szczerość, wiarygodność, sprawiedliwość.
- Rzetelność, odpowiedzialność i sumienność.
- Tworzenie trwałych i satysfakcjonujących relacji rówieśniczych.
- Pomoc potrzebującym oraz wsparcie osób z niepełnosprawnościami, zapobieganie dyskryminacji.

III. DIAGNOZA

Program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego, analizy sytuacji wychowawczej szkoły, diagnozy potrzeb środowiska szkolnego oraz aktualnej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników ryzyka oraz czynników chroniących, dotyczących uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

W analizie sytuacji wychowawczej szkoły zostały uwzględnione:

- sukcesy wychowawcze szkoły (statystyki szkolne, analiza przypadków indywidualnych);
- potrzeby uczniów i ich oczekiwania (na podstawie informacji uzyskanych przez wychowawców klas, informacji uzyskanych od samych uczniów);
- potrzeby rodziców;
- potrzeby rozwojowe nauczycieli;
- źródła zewnętrznego wsparcia wychowawczego.

Diagnozę potrzeb środowiska szkolnego oraz diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzono na podstawie:

- analizy dokumentacji (dzienniki specjalistów, analiza sytuacji wychowawczej klas, analiza frekwencji uczniów, protokoły rady pedagogicznej),
- obserwacji zachowania uczniów w sytuacjach typowo szkolnych i pozalekcyjnych.
- rozmów indywidualnych z uczniami, nauczycielami i rodzicami,
- dotychczasowych zajęć profilaktycznych i wychowawczych w klasach,
- ankiet dla uczniów, nauczycieli i rodziców, w szczególności obejmujących zakres systemu wartości uczniów oraz identyfikację czynników ryzyka i czynników chroniących.

Przeprowadzona analiza sytuacji wychowawczej pozwoliła wyodrębnić czynniki ryzyka i czynniki chroniące występujące w środowisku szkolnym. Stanowiły one ważną podstawę przy projektowaniu działań zapobiegawczych. Jednocześnie zidentyfikowano oczekiwania uczniów, ich rodziców i nauczycieli, co pozwoliło na sformułowanie potrzeb i priorytetów w działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

Czynniki ryzyka:

- zwiększająca się liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- nieprzestrzeganie przez uczniów ustalonych zasad zawartych w statucie,
- trudności w umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- nadmierne korzystanie z Internetu, gier komputerowych, telewizji, telefonu,
- brak motywacji do nauki,
- palenie papierosów przez uczniów, picie alkoholu (poza szkołą),
- zwiększająca się liczba uczniów z zaburzeniami lękowymi i depresją.

Czynniki chroniące:

- dobra atmosfera w szkole,
- poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole,
- dobre relacje rówieśnicze,
- działania integrujące w szkole - zajęcia integracyjne,

- współpraca ze środowiskiem rodzinnym,
- brak akceptacji dla przemocy,
- współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- obecność w szkole specjalistów: psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego,
- możliwość skorzystania z pomocy pielęgniarki szkolnej,
- wypracowane procedury bezpieczeństwa.

IV. Cele programu

Wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów w sferze psychicznej, fizycznej, poznawczej, emocjonalnej i duchowej.

Budowanie bezpiecznego, zaangażowanego i zintegrowanego środowiska szkolnego poprzez działania profilaktyczne, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do potrzeb społeczności szkolnej.

Cele szczegółowe:

1. Wzmacnianie integracji społeczności szkolnej:

- a. Kontynuowanie i rozwijanie zajęć integracyjnych dla uczniów klas młodszych.
- b. Organizowanie wydarzeń i aktywności integrujących całą społeczność szkolną w celu budowania poczucia przynależności i bezpieczeństwa.

2. Rozwijanie zainteresowań i aktywności uczniów:

- a. Poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami i pasjami uczniów.
- b. Promowanie istniejących inicjatyw i aktywności uczniowskich w atrakcyjny i dostępny sposób.

3. Wzmacnianie postaw patriotycznych i tożsamości regionalnej:

- a. Organizowanie angażujących działań edukacyjnych z zakresu edukacji patriotycznej i regionalnej (np. gry miejskie, podcasty, projekty multimedialne).
- b. Włączanie całej społeczności szkolnej w inicjatywy kształtujące świadomość historyczną i kulturową.
- c. Dbanie o mienie szkoły

4. Podnoszenie kompetencji psychospołecznych i zdrowotnych uczniów:

- a. propagowanie roli wartości w codziennym życiu uczniów, w szczególności: tolerancji dla inności, rozwój empatii, odpowiedzialności za siebie i innych,
- b. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej
- c. Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym poprzez kształtowanie podstawowych umiejętności społecznych
- d. Kształtowanie postaw prozdrowotnych i rozwijania aktywności fizycznej

5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci.

Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie

- a. Realizacja zajęć dotyczących higieny cyfrowej, zarządzania czasem, budowania relacji i radzenia sobie z presją.
- b. Nauczanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji
- c. Wykorzystywanie narzędzi i materiałów dostępnych w sieci w tym sztucznej inteligencji.

6. Wzmacnianie współpracy z rodzicami:

- a. Organizacja cyklicznych spotkań informacyjno-edukacyjnych z rodzicami w celu wspólnego wspierania rozwoju dzieci i młodzieży.
- b. Angażowanie rodziców w działania profilaktyczno-wychowawcze szkoły.

**V PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH SKIEROWANYCH
DO UCZNIÓW w roku szkolnym 2025-2026**

Zadanie	Działania	Efekty	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Wzmacnianie postaw patriotycznych, społecznych i tożsamości regionalnej				
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu. Zaproszenie osób związanych z historią regionu/prelekcje historyczne Konkursy plastyczne i literackie związane z symbolami narodowymi	Uczeń: - wie, czym jest dziedzictwo narodowe, - potrafi wskazać posiadane wzorce osobowe, - stosuje się do zasad współżycia społecznego, - zna wartość historii dla narodu.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny według kalendarza
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze.	Uczeń: - potrafi wskazać zabytki kultury rodzimej, - ma potrzebę poznawania kultury regionu.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok szkolny
Budowanie więzi z regionem oraz odpowiedzialności za wspólne dobro – zarówno lokalne, jak i szkolne.	Lecje wychowawcze, rozmowy indywidualne. Realizacja akcji „Dbamy o naszą szkołę” – estetyzacja sal lekcyjnych i korytarzy, konkurs na aranżację przestrzeni szkolnej.	Uczeń: - rozumie potrzebę poszanowania obszaru swojej małej ojczyzny - zna wartość mienia wspólnego	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści szkolni	Cały rok szkolny
Wzmacnianie integracji społeczności szkolnej				
Integracja zespołów klasowych oraz	Zajęcia integracyjne w klasach I.	Uczeń: - potrafi współpracować w grupie, - czuje przynależność do środowiska szkolnego, - potrafi skutecznie komunikować się	Wychowawcy, psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny	wrzesień
	Warsztaty dotyczące komunikacji interpersonalnej Organizacja Dnia Integracyjnego dla wszystkich klas I		Wychowawcy, psycholog, pedagog	wrzesień

społeczności szkolnej	Organizowanie imprez klasowych zgodnie z klasowymi programami wychowawczymi.	w różnych sytuacjach, - szanuje innych ludzi, - zachowuje się kulturalnie i z godnością, - uczestniczy w życiu szkoły i klasy,	wychowawcy	Rok szkolny
	Organizowanie imprez ogólnoszkolnych. Konkursy zespołowe promujące wspólne działania (np międzyklasowe)		Wychowawcy, nauczyciele	Rok szkolny zgodnie z harmonogramem
	Włączanie się zespołów klasowych w akcje samorządu szkolnego – zgodnie z planem działań samorządu.		Wychowawcy	Rok szkolny zgodnie z planem samorządu szkolego

Podnoszenie efektów kształcenia, rozwijanie zainteresowań, aktywności i zdolności uczniów.

Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję.	Uczeń: - ma świadomość jak ważna jest edukacja, - potrafi wskazać negatywne skutki braku efektów kształcenia, - wie jak ważne są dla jego przyszłości wyniki egzaminów zewnętrznych,	wszyscy nauczyciele, wychowawcy	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb
Poprawienie frekwencji uczniów na zajęciach.	Systematyczne kontrolowanie obecności uczniów na zajęciach. Zapoznanie uczniów na godz. wychowawczych z prawami i obowiązkami ucznia.	Uczeń: - potrafi wskazać negatywne skutki absencji w szkole, - zna prawa i obowiązki ucznia, - systematycznie przekazuje usprawiedliwienia nieobecności,	wszyscy nauczyciele	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb
	Współpraca z rodzicami uczniów wagarujących. Systematyczne informowanie rodziców o absencji		wychowawcy klas	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb

	uczniów.			
Rozwijanie kompetencji matematycznych	Udział w konkursach matematycznych.	Uczeń: - potrafi rozpoznać i kształtować własne kompetencje matematyczne, - potrafi wykorzystać nabytą wiedzę matematyczną,	nauczyciele matematyki	w ciągu całego roku szkolnego wg potrzeb
	Organizacja międzyklasowego turnieju matematycznego.		nauczyciele matematyki	
	Organizacja Dnia Liczby π .		nauczyciele matematyki	
Rozwijanie kompetencji językowych.	Udział w konkursach językowych.	Uczeń: - jest świadomym obywatelem państwa należącego do Unii Europejskiej, - potrafi rozpoznać i kształtować własne kompetencje językowe,	nauczyciele języków obcych	w ciągu całego roku szkolnego wg potrzeb
	Organizacja Dnia języków obcych. Warsztaty językowe z wykorzystaniem nowych technologii AI		nauczyciele języków obcych oraz informatycy	
Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	Prowadzenie kół zainteresowań, kół dyskusyjnych: "Porozmawiajmy o..."	Uczeń: - potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony, - chce rozwijać swoje uzdolnienia i możliwości	wszyscy nauczyciele	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb
Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	Lekcje wychowawcze, gazetka szkolna, Warsztaty "Jak się uczyć"	Uczeń: - wie jak ważne jest właściwa organizacja pracy, - czuje potrzebę wprowadzenia zmian w planowaniu własnej nauki i czasu wolnego,	Pedagog, psycholog szkolny, wychowawcy,	W ciągu roku szkolnego
Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji kulturalnych i czytelniczych wśród młodzieży.	Konkursy biblioteczne i gazetki ścienne	Uczeń: - rozwija wszechstronne myślenie, - zwiększa zasób słownictwa - bierze udział w życiu kulturalnym szkoły,	nauczyciele polonisci, nauczyciel bibliotekarz	w ciągu roku szkolnego
Podnoszenie kompetencji psychospołecznych i zdrowotnych uczniów				
	Wdrażanie Programu	Uczeń:	Psycholog,	w ciągu roku

Propagowanie roli wartości w codziennym życiu uczniów, w szczególności: tolerancji dla inności, rozwój empatii, odpowiedzialności za siebie i innych,	wspierającego zdrowie psychiczne młodzieży Peer Support	- zna i rozumie pojęcia: szacunek, prawda, tolerancja, akceptacja, godność, - bierze udział w akcjach charytatywnych (wolontariackich) organizowanych w szkole, - wie, jakie wartości są ważne w życiu tj. dobro, miłość, przyjaźń, patriotyzm, ofiarność, współpraca, solidarność - potrafi wyrażać wyznawane wartości w relacjach z innymi ludźmi, -potrafi udzielić wsparcia w sytuacjach trudnych dla rówieśników, -potrafi zadbać o własne potrzeby i granice	pedagog szkolny	szkolnego wg potrzeb
	Prowadzenie szkolnego koła Wolontariatu, udział w akcjach charytatywnych		Opiekunowie szkolnego wolontariatu	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb
	Lekcje wychowawcze, spotkania z psychologiem szkolnym		wychowawcy klas, samorząd szkolny, pedagog specjalny, opiekunowie wolontariatu	w ciągu roku szkolnego
Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej	Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich. Zajęcia z asertywności radzenia sobie ze stresem	Uczeń: - zna Standardy ochrony małoletnich, - zna konsekwencje niestosowania się do zapisów w Standardach,	Dyrektor szkoły Wychowawcy klas Psycholog i pedagog szkolny Pedagog specjalny	w ciągu roku szkolnego
Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym uczniów i kształtowanie podstawowych umiejętności społecznych	Realizacja programów profilaktycznych: ARS, SMASHED, udział w kampanii społecznej „Dzieciństwo bez przemocy”	Uczeń: - potrafi dokonywać właściwych wyborów, - rozumie i analizuje przyczyny własnych zachowań, - potrafi wyciągać wnioski z niepowodzeń, - dokonuje samooceny, - formowanie u	Psycholog i pedagog szkolny, wychowawcy klas	wrzesień
	Spotkania z Policją dotyczące odpowiedzialności prawnej nieletnich		Wychowawcy klas Pedagog szkolny	wg rozkładu godzin wychowawczych

	Prelekcje z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przysusze dotyczące spożywania alkoholu i narkotyków.	uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób; -u ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju, - dostrzega zgubne dla	Pedagog szkolny, Wychowawcy klas	wg rozkładu godzin wych.
	Lekcje profilaktyczne prowadzone przez wychowawców i specjalistów szkolnych	zdrowia psychicznego i fizycznego skutki uzależnień i nałogów, - jest asertywny; potrafi odmówić zażycia środków psychoaktywnych, - wie, gdzie może uzyskać pomoc w	pedagog, psycholog szkolny, pedagog specjalny pielęgniarka szkolna, nauczyciele biologii	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb
	Przygotowywanie gazetek edukacyjnych dotyczących skutków zachowań ryzykownych	razie wystąpienia sytuacji kryzysowej,	Wychowawcy klas, Psycholog i pedagog szkolny, pedagog specjalny	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb
Kształtowanie postaw prozdrowotnych i rozwijania aktywności fizycznej	Zajęcia z zasad prawidłowego żywienia/ spotkanie z dietetykiem. Tydzień zdrowia – przerwy na sportowo	Uczeń: - rozumie potrzebę dbania o własne zdrowie, - zna przyczyny i skutki zaburzeń w odżywianiu, - uświadomienie istoty i celu aktywności fizycznej dla zdrowia fizycznego i	Wychowawcy klas, nauczyciele biologii, pielęgniarka szkolna, psycholog, pedagog, pedagog specjalny	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb

	Konkursy o zdrowiu Wyzwanie – robimy codziennie 10000 kroków (przez tydzień)	psychicznego, - ukazanie skutków niezdrowego stylu życia i chorób z tym związanych np. otyłości, nadciśnienia tętniczego	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas, nauczyciele biologii,	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb
Pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia zawodowego i przyszłego miejsca pracy	Współpraca z Urzędem Pracy i z ZUSem – spotkanie z doradcą zawodowym	Uczeń: - potrafi budować pozytywny obraz swojej osoby, - zna swoje mocne i słabe strony, - potrafi rozpoznać swoje predyspozycje, - ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności, - rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki	wychowawcy klas, doradca zawodowy,	w ciągu roku szkolnego
	Zajęcia z rozwoju osobistego / planowanie kariery,		wychowawcy klas, doradca zawodowy	w ciągu roku szkolnego
	Wizyty w zakładach pracy, Spotkania z absolwentami w ramach cyklu Poznajemy Zawody		wychowawcy klas, doradca zawodowy,	w ciągu roku szkolnego wg potrzeb
	Udział uczniów w Ogólnopolskim Dniu przedsiębiorczości		doradca zawodowy, nauczyciel przedsiębiorcz ości	

Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie

Nauczanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	Lekcje dotyczące bezpieczeństwem w sieci	Uczeń: - ma świadomość i posiada umiejętność bezpiecznego poruszania się w sieci, - jest czujny w kwestii bezpieczeństwa podczas korzystania ze stron www, - ma stały kontakt z rodzicami i wychowawcą co do informacji na temat cyberprzemocy.	pedagog, psycholog szkolny, nauczyciele informatyki	w ciągu całego roku wg potrzeb
Krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie.	Nauka krytycznego korzystania z treści internetowych (ocena	Uczeń: - potrafi rozróżnić cyberprzemoc, - potrafi rozpoznać	nauczyciele przedmiotów	w ciągu całego roku wg potrzeb

	wiarygodności źródeł, autorstwa, daty publikacji). Lekcje na temat manipulowania informacjami	źródło informacji, - potrafi przeanalizować dostępne informacje, - daje dobry przykład w jaki sposób korzystać z Internetu, - korzysta z legalnych źródeł kultury		
Poprawne metodycznie wykorzystywanie narzędzi i materiałów dostępnych w sieci w tym sztucznej inteligencji w edukacji.	Tworzenie zadań, projektów lub ćwiczeń opartych na pracy z materiałami online lub z użyciem narzędzi AI. Wprowadzenie elementów edukacji medialnej i cyfrowej Konkurs międzyklasowy na filmik promujący szkołę	Uczeń: - zapoznaje się z narzędziami sztucznej inteligencji, które może wykorzystać, - poprawnie wykorzystuje dostępne narzędzia i materiały dostępne w sieci w szczególności oparte na sztucznej inteligencji, - rozwija naturalną potrzebę korzystania ze sztucznej inteligencji, aby rozwijać swoje zainteresowania i talenty, - poznaje przykładowe pomysły wykorzystujące sztuczną inteligencję w edukacji - projektuje zajęcia z wykorzystaniem sztucznej inteligencji	nauczyciele przedmiotowi Nauczyciele przedmiotów informatycznych	w ciągu całego roku wg potrzeb

VI DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

Zadania	Działania	Efekty
Podnoszenie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych rodziców.	Wykłady o tematyce wychowawczej z udziałem specjalistów, w tym pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej.	Rodzice: - mają świadomość zagrożeń związanych z okresem dorastania, w tym zaburzeń zdrowia psychicznego w okresie adolescencji, - wiedzą, gdzie mogą uzyskać pomoc w sytuacjach kryzysowych, - znają wczesne objawy zażywania środków odurzających,
	Indywidualne spotkania z uczącymi dziecko nauczycielami, pedagogiem specjalnym, dyrektorem.	Rodzice: - wiedzą, kto może im pomóc w rozwiązywaniu pojawiających się trudności wychowawczych,
	Omówienie dokumentacji na zebraniach klasowych. Udostępnienie dokumentacji w szkolnej bibliotece.	Rodzice: - znają Statut, Program wychowawczo-profilaktyczny i regulaminy obowiązujące w szkole.
Zwiększenie zaangażowania rodziców w działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły.	Współpraca z Radą Rodziców. Anonimowe sondaże ankietowe. Rozmowy i konsultacje indywidualne.	Rodzice: - biorąc udział w ankietach, wyrażają swoje potrzeby i oczekiwania wobec Programu wychowawczo-profilaktycznego oraz współpracują przy jego tworzeniu

VII DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW SZKOŁY

- Organizowanie szkoleń i warsztatów dla rady pedagogicznej i pracowników szkoły.
- Umożliwienie udziału w konferencjach o tematyce wychowawczej.
- Propagowanie literatury dotyczącej wychowania i profilaktyki.
- Wsparcie nauczycieli w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Konsultacje indywidualne z nauczycielami, warsztaty dotyczące metod pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami.

VIII MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Program wychowawczo-profilaktyczny będzie podlegać ewaluacji, a sformułowane w niej wnioski posłużą do przeprowadzenia zmian w programie.

Ewaluacja będzie przeprowadzana na podstawie:

- Wyników ewaluacji wewnętrznej.
- Analizy dokumentacji szkolnej.
- Badań dotyczących sytuacji wychowawczej w szkole.
- Wniosków z pracy zespołów wychowawczych i przedmiotowych.
- Rozmów z rodzicami i uczniami.

VIII WNIOSKI Z EWALUACJI

Ewaluacja Programu wychowawczo-profilaktycznego została przeprowadzona w czerwcu 2025 roku i polegała na analizie systematycznie gromadzonych informacji na temat realizowanych działań wychowawczo-profilaktycznych, ich skuteczności oraz potencjalnej konieczności ich modyfikacji. Poza tym została przeprowadzona ankieta wśród uczniów i rodziców na temat bezpieczeństwa fizycznego, czynników chroniących i czynników ryzyka, potrzeb uczniów oraz możliwości rozwoju oferowanych przez szkołę w formie zajęć pozalekcyjnych.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół nr I im. Jana Pawła II w Przysusze w dniu 17.09.2025r.